

Türkiye’de Tıp Fakültelerinin Akademik ve Eğitsel Yapılarına Yönelik Bir Değerlendirme

Mustafa Filiz

Artvin Çoruh Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Artvin, Türkiye

Doi: 10.55024/buyasambid.1150715

Makale Bilgisi

Özet

Makale geçmişi:

İlk gönderim tarihi: 29.07.2022

Düzeltilme tarihi

Kabul tarihi: 29.08.2022

Yayın tarihi: 30.12.2022

Anahatar Kelimeler:

Hekim, Sağlık, Akademi, Eğitim.

* Mustafa FİLİZ

E-mail address:

mustafafiliz1109@gmail.com

Orcid: 0000-0002-7445-5361

Bu çalışmada, tıp fakültelerinin akademik yapısı ve eğitim durumu ile ilgili genel profilin ve mevcut durumun bir bütün olarak ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışma tanımlayıcı tipte olup, Türkiye’de kamu çatısında eğitim veren ve 2021-2022 güz döneminde öğrenci alan tıp fakültelerine yönelik olmuştur. Verilerin analizinde Microsoft Excel ve IBM SPSS 25 programlarından faydalanılmıştır. Tanımlayıcı istatistiklerle analizler gerçekleştirilmiştir. Kategorik değişkenlerin gösterilmesinde yüzde ve frekans değerler kullanılırken sürekli değişkenler için ortalama, minimum ve maksimum değerler kullanılarak tablolar oluşturulmuştur. Elde edilen bulgulara göre;84 üniversite de tıp fakültesinin bulunduğu, 11 üniversite de İngilizce tıp eğitiminin verildiği ve toplamda 94 programın olduğu görülmüştür. Tıp fakültelerinde kayıtlı toplamda 85.686 öğrencinin bulunduğu ve 2021 yılında 14.087 öğrencinin kayıt yaptırdığı görülmüştür. Profesör başına düşen öğrenci sayısı ortalama 13,64, Doçent başına düşen öğrenci sayısı 31,96 ve Doktora öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 21,04 olduğu görülmüştür. Program başına düşen öğretim üyesi sayısı 138, 67 ve program başına düşen kayıtlı öğrenci sayısı ise 911,55 olduğu görülmüştür. Tıp fakültelerinin nicel açıdan sahip olduğu beşeri kaynaklar ortaya konulmuş ve bir bütün olarak görülmesi sağlanmıştır. Tıp fakültelerinin nitel açıdan değerlendirilmesinin faydalı olacağı öngörülmektedir.

An Evaluation on Academic and Educational Structures of Medical Faculties in Turkey

Mustafa Filiz

Artvin Çoruh Üniversitesi, University, Faculty of Mechanical Engineering, Department of Mechanical Engineering, Artvin, Türkiye

Doi: 10.55024/buyasambid.1150715

ARTICLE INFO ABSTRACT

Article history:

Received: 29.07.2022

Received in revised form

Accepted: 29.08.2022

Available online: 30.12.2022

Key words:

Physician, Health, Academy, Education.

* Mustafa FİLİZ

E-mail address:

mustafafiliz1109@gmail.com

Orcid: 0000-0002-7445-5361

The aim of this study is to reveal the general profile of the academic structure and educational status of medical faculties and to present the current situation as a whole. The study is of descriptive type, and medical faculties that provide public education in Turkey and accept students in the fall semester of 2021-2022 are included. Microsoft Excel and IBM SPSS 25 programs were used in the analysis of the data. Analyzes were made with descriptive statistics. While percentage and frequency values were used to show categorical variables, tables were created by using mean, minimum and maximum values for continuous variables. According to the findings, it was seen that there are medical faculties in 84 universities, medical education in English is given in 11 universities, and there are 94 programs in total. It has been observed that there are 85,686 students in total enrolled in medical faculties and 14,087 students registered in 2021. The average number of students per professor is 13.64, the number of students per associate professor is 31.96, and the number of students per assistant professor is 21.04. The number of faculty members per program was 138, 67 and the number of registered students per program was 911.55. Quantitative human resources of medical faculties have been revealed and seen as a whole. It is anticipated that qualitative evaluation of medical faculties will be beneficial.

2022 Batman University. All rights reserved

1. GİRİŞ

Birçok alanda etkili olan rekabet, sağlık alanında da önemli değişimlerin ve gelişmelerin tetikleyicisi olmuştur. Sağlık harcamalarının rekabetle yükselmesi ve kalite algısının artması ile beraber, sınırlı kaynakların etkili ve verimli kullanılması kaçınılmaz olmuştur. Kaynakların verimli kullanılmasında hem eğitim sisteminin hem de sahada hizmet sunan kurumların güçlendirilmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılması büyük önem arz etmektedir (Filiz ve Karagöz, 2020: 106).

Eğitim sürecinde üniversiteler, temel yeteneklerin kazandırılması ve uygulamaya yönelik alt yapının oluşturulmasında esas faktör olmaktadır. Bir ülkenin gelişim sağlamasında, kalkınmasında ve muasır medeniyetler seviyesinin ötesine geçmesinde üniversiteler, önemli bir etkiye sahiptir (Coşgun, 2013: 14). Üniversiteler, temelde iki faktörle öne çıkmakta ve değer oluşturmaktadır. Birincisi, öğrencilerin ve araştırmacıların bilgi hazinesini oluşturmaktadır. İkincisi ise alanında uzman ve söz sahibi bireylerin yetiştirilmesi ile ekonomik ilerlemeye katkı sağlamaktadır (Marinas vd., 2014: 976).

Dünya genelinde sağlık alanında yaşanan hızlı ilerlemeler ile beraber sağlık alanında uzman insan gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Covid-19 pandemisi ile beraber bu ihtiyaç daha da belirginleşmiştir. Sağlık hizmetlerinde, uzmanlaşmanın yüksek olması ve yapılan hataların geri dönüşü olmaması gibi özelliklerinden dolayı, çalışanların mesleki eğitimi büyük önem arz etmektedir. Covid-19 salgını

sürecinde birçok bölümlerde olduğu gibi sağlık bölümleri de online eğitimden olumsuz etkilenmiştir. Sağlık eğitimleri çoğunlukla uygulamaya dayalı olduğu için bu süreçte eğitim açısından en çok etkilenen alan olduğu düşünülmektedir (Filiz, 2021: 615).

Sağlık Bakanlığı Sağlıkta İnsan Kaynakları 2023 vizyonuna göre, 2023 yılı hekim ihtiyacı, yaklaşık 205.300 olarak ifade etmiştir. Yeni açılan üniversitedeki tıp fakültesi sayılarının arttığı ve dolayısıyla öğrenci sayısının da arttığı ve nüfus artış hızının da yıllara göre düştüğü göz önüne alındığında hekim ihtiyacının gelecek yıllar için yeterli olacağı ifade edilmiştir. 2023 yılında hekim sayısının 205.300 olacağı öngörülmüştür. Yıllar itibarıyla 1000 kişiye düşen hekim sayısı 2017 yılında 1,83 iken, 2023 yılında 2,37 olacağı tahmin edilmektedir (SAİK, 2014).

Hekimlerin ve diğer sağlık personelinin, sağlık hizmet sunumunda, nicelik ve nitelik yönünden toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilmesi, toplumun hastalıklara yönelik risklerden korunmasında, ihtiyaç duyulan sağlık hizmetinin kaliteli ve güvenli sunumunun sağlanmasında önem taşımaktadır. Bunun yanında, toplumun daha iyi ve kapsamlı hizmet beklentilerinin karşılanabilmesi için becerileri daha yüksek bir iş gücüne ihtiyaç duyulması, hekimlerin ve diğer sağlık personelinin eğitimini önemli kılmaktadır. Bu doğrultuda atılacak sağlık alanında uzman insan gücü planlaması ve politikaları, toplumun sağlığın geliştirilmesinde ve iyileştirilmesinde büyük rol oynayacaktır. Bu çalışmada, tıp fakültelerinin Türkiye’de mevcut akademik yapısı ve eğitim profili ile ilgili genel yapının belirlenmesi amaçlanmıştır. Tıp fakültelerinin genel profilinin ortaya konulması ve geleceğe yönelik adımlar atılırken mevcut durumun tespiti açısından çalışmanın literatüre, sağlık sistemine, öğrencilere ve tıp alanında yer alan çalışanlara katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

1.1.Hekimlik

1.1.1.Meslek Tanımı

Hekimlik mesleği, 14/04/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunu ile 22 Mayıs 2014 Tarih ve 29007 Sayılı Resmi Gazete yayınlanan “Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik”te tanımlanmıştır. Söz konusu yönetmeliğe göre;

Hekimlik mesleği, tıp ve uzmanlık eğitimi sırasında kazanmış olduğu bilgi, beceri ve tutum çerçevesinde tıbbi ilke ve yöntemleri uygulayarak birey ve toplumu sağlık sorunlarından, hastalıklardan ve yaralanmalardan koruyucu tedbirleri alır, tanı tedavi ve rehabilitasyon uygulamaları yapar ve olası komplikasyonların önlenmesi için çalışır. Ortaya çıkan komplikasyonlarda uygun müdahaleyi yapar, gerektiğinde hastayı sevk eder” şeklinde tanımlanmıştır. Ayrıca hekimler, tıp ve uzmanlık eğitimi sırasında kazandığı bilgi ve becerilere ilaveten, mesleği ile ilgili eğitim ve bilimsel faaliyetler yoluyla kazandığı bilgi ve beceriler çerçevesinde sanatlarını icra ederler. Birlikte çalıştığı diğer sağlık meslek mensupları tarafından gerçekleştirilen tıbbi bakım ve uygulamaları planlar, izler ve denetler. Adli vakalarda ilgili mevzuatlarda tanımlanan iş ve işlemleri yapar. Gerekli gördüğü durumlarda, diğer tabip, uzman tabip veya birimden konsültasyon ister. Konsültasyon istenen tabip veya uzman tabip bu isteğe icabet eder. Başka bir birime veya kuruma sevki gereken hastaların, tıbben

gerekli şartlar sağlanarak sevk edildiği birime veya kuruma ulaşımı için gerekli tedbirleri alır (Resmi Gazete, 2014).

1.1.2.OECD Ülkelerine Yönelik Hekim Verileri

OECD ülkelerinin bir kısmında hekimler, üç kısımda ele sınıflandırılmaktadır: Hekimler *pratisyen, profesyonel olarak aktif veya lisanslı* olarak tanımlanmaktadır (OECD, 2021).

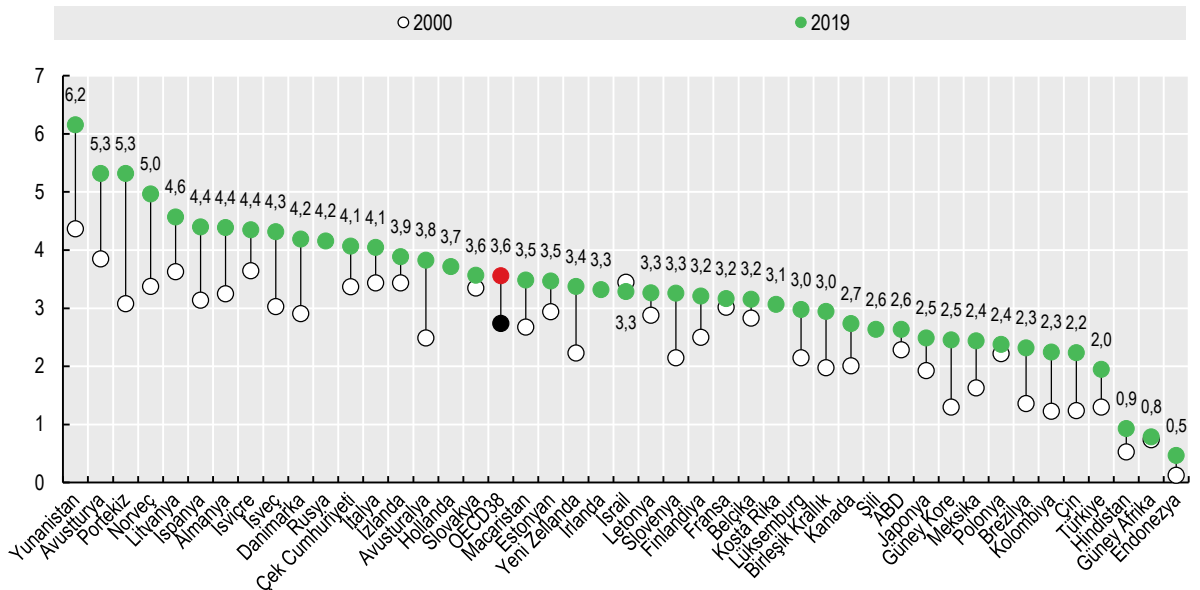
Pratisyen hekim sağlık hizmetlerini, hastalara bir takım hizmetleri sunmaktadır. Bu hizmetler, şunları kapsamaktadır:

- Tıbbi muayene ve teşhis
- İlaç reçete etmek ve teşhis edilmiş hastalıkları, bozuklukları veya yaralanmaları tedavi etmek;
- Özel hastalıklar, rahatsızlıklar veya yaralanmalar için özel tıbbi veya cerrahi tedavi vermek;
- Koruyucu tıbbi yöntemler ve tedaviler konusunda tavsiyelerde bulunmak ve uygulamak.

Profesyonel olarak aktif hekim, pratisyen hekim ya da mesleğin yürütülmesi için bir ön koşul olan (İlacın uygulama kurallarının bilinmesi, tıbbi araştırma yeteneğine sahip olma gibi) tıbbi eğitime sahip hekimleri ifade etmektedir (OECD, 2020).

Lisanslı hekim, “uygulamaya ruhsatlı” bir hekimdir; Bu kategori, pratisyen hekimleri, profesyonel olarak aktif hekimleri ve sağlık bakım profesyonelleri olarak yetkili kayıtlı olan doktorları kapsamaktadır (OECD, 2021).

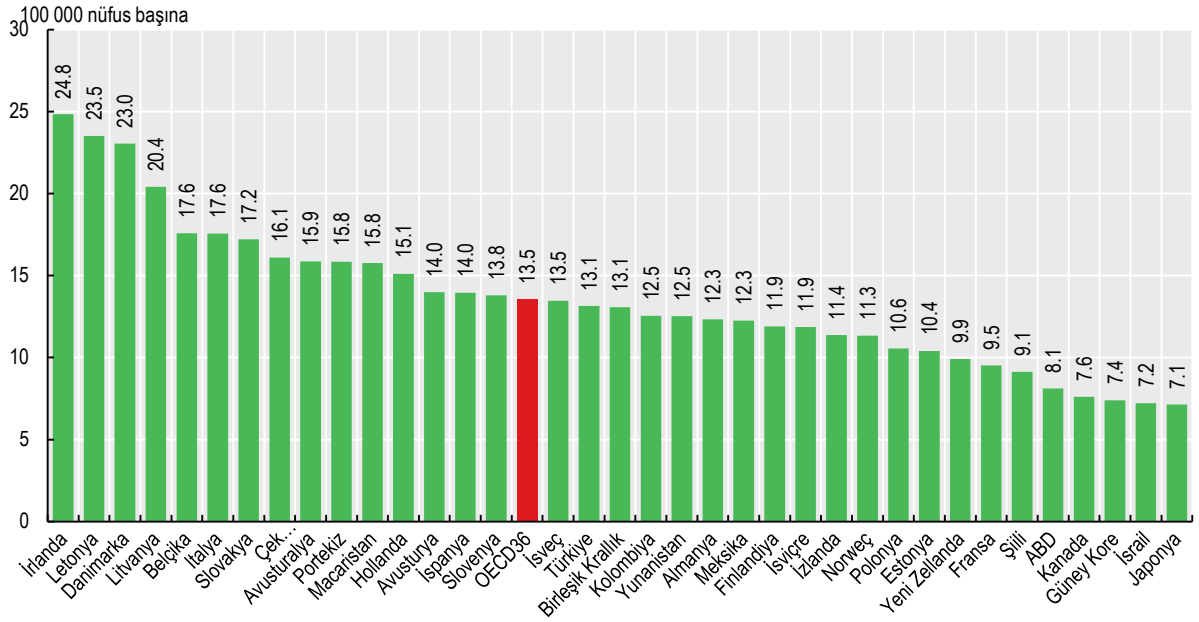
Şekil 1’de OECD ülkelerinde 1000 kişi başına düşen hekim sayıları verilmiştir. Buna göre OECD ülkelerinin tamamında 2000 yılından 2019 yılına kadar bir artış olduğu gözlemlenmiştir. 1000 kişi başına düşen hekim sayının OECD ülkelerinde 2000 yılında ortalama 2,7’iken 2019 yılında 3,6 olduğu görülmüştür. Türkiye’de ise 2000 yılında ortalama 1,3 iken 2019 yılında 2,0 olduğu görülmüştür. Diğer yandan, Türkiye’nin 38 OECD ülkesi içerisinde 35. sırada yer aldığı görülmektedir.

Şekil 1. 1 000 Nüfus, 2000 ve 2019 (veya en yakın yıl) başına pratisyen doktor

Kaynak : (OECD, 2022a).

Şekil 2’de OECD ülkelerinde 2019 yılı verilerine göre 100.000 kişiye düşen tıp mezunu sayıları verilmiştir. Buna göre 36 OECD ülkesinde 100.000 kişi başına düşen tıp fakültesi mezun sayıları gösterilmektedir. Buna göre 36 OECD ülkesinin ortalaması 13,5 olduğu görülmektedir. 35 ülke içerisinde İrlanda’nın 24,8 ile en yüksek ortalama sayıya sahip ülke olduğu, 7,1 ile Japonya’nın ise en düşük ortalama sayıya sahip ülke olduğu görülmektedir.

Şekil 2. Tıp mezunları, 2019 (veya en yakın yıl) Kaynak: (OECD, 2022b).

2. YÖNTEM

2.1.Araştırmanın Evren ve Örnekleme: Bu çalışma tanımlayıcı tipte olup, Türkiye’de kamu üniversiteleri bünyesinde bulunan tıp fakültelerinin genel öğrenci ve öğretim üyesi profili ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Türkiye’de bulunan ve 2021-2022 eğitim-öğretim güz dönemine 2021 Yüksek Öğretim Kurumlarına Geçiş Sınavı (YKS) ile lisans düzeyinde öğrenci kabul eden kamu çatısı altında bulunan tıp fakülteleri çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem seçilmeyip tüm evrene ulaşılmıştır.

2.2.Araştırma Verilerinin Toplanması: Araştırmanın verileri Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi tarafından gerçekleştirilen YKS’nin yerleştirme sonucuna ilişkin sayısal bilgilere ait veriler Yükseköğretim Kurumu atlas veri tabanından, üniversitelerin resmi web sayfalarından ve Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) arama ekranı kullanarak elde edilmiştir. Veriler 01.11.2021-15.11.2021 tarihleri arasında toplanmıştır (YÖK, 2021; ÖSYM, 2021; YKS, 2021).

2.3.Verilerin Analiz Edilmesi: Araştırmada 2021 yılında tıp fakültesine öğrenci kabul eden üniversiteler, minimum/maksimum sayıda öğrenci kabul eden üniversiteler, bölümde mevcut kayıtlı

toplam öğrenci sayısı, kayıtlı öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı, tıp fakültesinde eğitim veren öğretim üyelerinin unvana göre dağılımı, minimum/maksimum öğretim üyesine sahip üniversiteler, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı, program başına düşen öğretim üyesi gibi değerler hesaplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler kullanılarak analizler gerçekleştirilmiştir. Kategorik değişkenlerin gösterilmesinde yüzde ve frekans değerler kullanılırken sürekli değişkenler için ortalama, minimum ve maksimum değerler kullanılarak tablolar oluşturulmuştur. Analizlerin yapılmasında Microsoft Excel ve IBM SPSS 25 paket programından faydalanılmıştır.

2.4.Araştırmanın Etik Yönü: Çalışmada kullanılan veriler resmi internet sitelerinden elde edilmiş olup, herhangi bir kurum ve kuruluştan izne ihtiyaç duyulmamıştır. Ayrıca çalışma evrenine yönelik veriler aydınlatılmış onam veya herhangi bir etik yönü bulunmadığından dolayı etik kurul alınmamıştır. Faydalanılan sitelere gerekli atıflar yapılmıştır.

2.5. Araştırmanın Sınırlılıkları: Araştırmada, sadece devlet üniversiteleri bünyesinde faaliyet sürdüren tıp fakülteleri dahil edilmiştir. Bu kapsamda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ve vakıf üniversitelerinde yer alan tıp fakülteleri programları kapsam dışında tutulmuştur.

3. BULGULAR

Tablo 1. 2021 Yılı tıp fakültesi programına öğrenci kabul eden üniversiteler

No	Üniversite	No	Üniversite
1	Adıyaman Ü.	43	Karabük Ü.
2	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Ü.	44	Karadeniz Teknik Ü.
3	Ağrı İbrahim Çeçen Ü.	45	Karamanoğlu Mehmet Bey Ü.
4	Akdeniz Ü.	46	Kastamonu Ü.
5	Aksaray Ü.	47	Kırıkkale Ü.
6	Alanya Alaattin Keykubat Ü.	48	Kırklareli Ü.
7	Amasya Ü.	49	Kırşehir Ahi Evran Ü.
8	Ankara Ü. (E)	50	Kocaeli Ü.
9	Ankara Yıldırım Beyazıt Ü. (E)	51	Kütahya Sağlık Bilimleri Ü.
10	Atatürk Ü. (E)	52	Malatya Turgut Özal Ü.
11	Aydın Adnan Menderes Ü.	53	Manisa Celal Bayar Ü.
12	Balıkesir Ü.	54	Marmara Ü.(E) (Sadece İngilizce bölüm var)
13	Bandırma On yedi Eylül Ü.	55	Mersin Ü.
14	Bilecik Şeyh Edebali Ü.	56	Muğla Sıtkı Koçman Ü. (E)
15	Bolu Abant İzzet Baysal Ü.	57	Necmettin Erbakan Ü.
16	Bursa Uludağ Ü.	58	Niğde Ömer Halis Demir Ü.
17	Çanakkale On sekiz Mart Ü.	59	On dokuz Mayıs Ü. (E)
18	Çukurova Ü.	60	Ordu Ü.
19	Dicle Ü.	61	Pamukkale Ü.
20	Dokuz Eylül Ü.	62	Recep Tayyip Erdoğan Ü.
21	Düzce Ü.	63	Sağlık Bilimleri Ü.(Gülhane Tıp)
22	Ege Ü.	64	Sağlık Bilimleri Ü.(Trabzon TF)
23	Erciyes Ü.	65	Sağlık Bilimleri Ü.(Kayseri TF)
24	Erzincan Binali Yıldırım Ü.	66	Sağlık Bilimleri Ü.(İzmir TF)
25	Eskişehir Osman Gazi Ü.	67	Sağlık Bilimleri Ü.(Hamidiye TF)
26	Fırat Ü.	68	Sağlık Bilimleri Ü.(Erzurum TF)
27	Gazi Ü.	69	Sağlık Bilimleri Ü.(Bursa TF)
28	Gaziantep Ü. (E)	70	Sağlık Bilimleri Ü.(Adana TF)
29	Giresun Ü.	71	Samsun Ü.
30	Hacettepe Ü. (E)	72	Sakarya Ü.
31	Harran Ü.	73	Selçuk Ü.
32	Hatay Mustafa Kemal Ü.	74	Siirt Ü.
33	Hitit Ü.	75	Sivas Cumhuriyet Ü.
34	İnönü Ü. (E)	76	Süleyman Demirel Ü.
35	İstanbul Medeniyet Ü.	77	Tekirdağ Namık Kemal Ü.

36	İstanbul Ü. (E)	78	Tokat Gazi Osman Paşa Ü.
37	İstanbul Cerrah Paşa Ü.(E)	79	Trakya Ü.
38	İzmir Bakırçay Ü.	80	Uşak Ü.
39	İzmir Demokrasi Ü.	81	Van Yüzüncü Yıl Ü.
40	İzmir Katip Çelebi Ü.	82	Yalova Ü.
41	Kafkas Ü.	83	Yozgat Bozok Ü.
42	Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.	84	Zonguldak Bülent Ecevit Ü.

Ü:Üniversiteler

TF: Tıp Fakültesi

E:İngilizce bölümü olan üniversiteler

Tablo 1’de 2021 Ekim ayı itibariyle bünyesinde tıp fakültesi bulunan üniversiteler verilmiştir. Buna göre 84 üniversite de tıp fakültesinin bulunduğu görülmüştür. Diğer yandan 11 üniversite de İngilizce bölümünün olduğu ve Marmara üniversitesinde sadece İngilizce eğitim veren bölümün olduğu görülmüştür. Belirtilen bu durumlar göz önünde bulundurularak toplamda 94 programın (İngilizce bölümler dahil) öğrenci aldığı görülmüştür. Tablo 2’de belirtilen program sayısı bu veriler ışığında belirlenmiştir.

Tablo 2. 2021-2022 Güz döneminde kayıt yapan öğrencilere yönelik sayısal veriler

Öğretim Türü	Program Sayısı	Minimum Öğrenci alan Üniversite	Maksimum Öğrenci Alan Üniversite	Ortalama	Toplam Kayıt Yapan öğrenciler
Birinci Öğretim	94	41(Ağrı İbrahim Çeçen Ü.) 41(Amasya Ü.) 41(Bandırma On yedi Eylül Ü.) 41(Bilecik Şeyh Edebali Ü.) 41(İzmir Bakırçay Ü.) 41(Kırıkkale Ü.) 41(Siirt Ü.) 41(Yalova Ü.)	390 (Ankara Ü. (İngilizce bölüm dahil)	149,86 (14.087/94)	14.087
Genel Toplam					14.087

Tablo 2’de 2021 yılında tıp fakültelerinde kayıt yapın öğrencilere yönelik sayısal veriler verilmiştir. Buna göre tıp fakültelerine en fazla 390 en az ise 41 öğrenci alan fakültelerin bulunduğu ve ortalama tıp fakültesi başına 149,86 öğrencinin düştüğü ve toplamda 14.087 öğrencinin kayıt yaptırdığı görülmüştür.

Tablo 3. Yıllara göre tıp fakültelerine kayıt yapan öğrenci sayısı

	2019	2020	2021
	12.966	13.680	14.087
Bir önceki seneye göre yüzdelik artış oranı (%)		%5,51	%2,98

Tablo 3’te yıllara göre tıp fakültesine kayıt yapan öğrenci sayısı giderek artmakta. Ancak 2021 yılı (%2,98) 2020 yılına (%5,51) göre öğrenci kayıt artış oranında azalma olmuştur.

Tablo 4. Tıp fakültesinde mevcut kayıtlı öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	2021	Yüzdelik
Kız	41.983	49,00
Erkek	43.697	51,00
Toplam	85.686	%100

Tablo 4'te 2021-2021 güz dönemi itibariyle tüm sınıflar dahil kayıt öğrenci sayıları ve cinsiyete göre oranları verilmiştir. Buna göre tıp fakültesine kayıtlı toplamda 85.686 öğrenci bulunmakta ve %51,00 erkek öğrencilerden, %49,00 ise kız öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 5. Tıp fakültesinde eğitim veren öğretim elamanlarını unvana göre dağılımı

	Prof.Dr	Doç.Dr	Dr.Öğr.Üyesi	Toplam
2021	6.281	2.681	4.073	13.035
Yüzdelik	48,18	20,57	31,25	%100

Tablo 5'te Türkiye'de tıp fakültelerinde eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürüten öğretim üyelerinin 2021-2022 güz döneminde unvana göre sayısal ve yüzdelik dağılımları verilmiştir. Buna göre tıp fakültelerinde toplamda 13.035 öğretim üyesinin görev aldığı ve bunların %48,18'nin Profesör, %20,57'nin Doçent ve %31,25'nin ise Doktora Öğretim Üyesi oldukları görülmüştür.

Tablo 6. Tıp fakültelerinde görev alan öğretim üyelerinin tanımlayıcı özellikleri

2021	Tıp Fakültesinde Minimum Öğretim Üyesine Sahip Üniversite	Tıp Fakültesinde Maksimum Öğretim Üyesine Sahip Üniversite	Üniversite Başına Düşen Unvana Göre Öğretim Üyesi Sayısı
Genel	Bandırma On yedi Eylül Ü. (9) Ağrı İbrahim Çeçen Ü. (9)	Hacettepe Ü (487)	155,18 (13.035/84)
Prof.Dr.	Bandırma On yedi Eylül Ü. (2)	Ege Ü. (321)	74,77 (6.281/84)
Doç.Dr.	Ağrı İbrahim Çeçen Ü. (0)	İstanbul Ü. (106)	31,92 (2.681/84)
Dr.Öğr.Üyesi.	Ağrı İbrahim Çeçen Ü. (6) Bandırma On yedi Eylül Ü. (6) Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü. (6)	Atatürk Ü. (99) Pamukkale Ü. (99)	48,49 (4.073/84)

Tablo 6'da tıp fakültelerinde görev alan öğretim üyelerinin unvana göre minimum, maksimum sayıda buldukları üniversite ve üniversite başına göre düşen sayıya göre değerlendirilmiştir. Buna göre 9 öğretim üyesi ile Bandırma On yedi Eylül Ü. ve Ağrı İbrahim Çeçen Ü. en az öğretim üyesine sahip üniversitelerdir. Diğer yandan 487 öğretim üyesi ile Hacettepe Ü. en fazla öğretim üyesine sahip üniversite olduğu görülmüştür. Unvana göre bakıldığı zaman ise 2 Profesörle Bandırma On yedi Eylül Ü. en az ve 321 Profesörle Ege Ü. en fazla profesöre sahip üniversiteler olduğu görülmektedir.

Yine tablo 6'da 84 üniversitenin her birine ortalama 155,18 öğretim üyesi düştüğü görülmüştür. Ayrıca 74,77 Profesör, 31,92 Doçent ve 48,49 Doktora öğretim üyesinin üniversite başına ortalama düştüğü görülmüştür.

Tablo 7. 2021 Yılına göre öğretim elamanı başına ve unvan başına düşen öğrenci sayısı

Değişkenler	Prof.Dr.	Doç.Dr.	Dr.Öğr.Üyesi	Öğretim üyesi başına düşen ortalama kayıtlı öğrenci sayısı	Program Başına Düşen ortalama öğretim üyesi sayısı	Program başına düşen kayıtlı ortalama öğrenci sayısı
Yüzdelik (Sayısal karşılık)	13,64 (85.686/6.281)	31,96 (85.686/2.681)	21,04 (85.686/4.073)	6,57 (85.686/13.035)	138,67 (13.035/94)	911,55 (85.686/94)

Tablo 7’de 2021 yılı Ekim ayı itibariyle tıp fakültelerine kayıtlı toplam öğrenci ve eğitim-öğretim hizmetleri sunan öğretim üyelerine yönelik karşılaştırmalı bilgiler verilmiştir. Buna göre Profesör başına düşen öğrenci sayısı ortalama 13,64, Doçent başına düşen öğrenci sayısı 31,96 ve Doktora öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 21,04 sayısı olduğu görülmüştür. Program başına düşen öğretim üyesi sayısı 138, 67 ve program başına düşen kayıtlı öğrenci sayısı ise 911,55 olduğu görülmüştür.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Sağlık hizmetleri sunumunun kaliteli ve doğru zamanda sunulması büyük önem arz etmektedir. Hizmetlerin sunumunda doğrudan hasta ile muhattap olan, genellikle hizmetin boyutunu belirleyen, sunulan hizmetin memnuniyetinde büyük etkiye sahip olan ve sağlık giderleri üzerinde belirleyici bir rolü olan hekimlere büyük görevler düşmektedir. Hekimlerin uygulamada başarılı olmalarında üniversite eğitiminin büyük etkisi olmaktadır.

Çalışmada elde edilen verilere göre, 84 kamu üniversitesinde tıp fakültesinin bulunduğu 11 bölümde İngilizce eğitimin olduğu görülmüştür. Diğer yandan öğrencilere yönelik verilerde, 2021-2021 güz döneminde 14.087 öğrencinin kayıt yaptırdığı, yıllara (2019-2020-2021)göre tıp fakültesine kayıt yapan öğrenci sayısı giderek arttığı, kayıtlı 85.686 öğrencinin olduğu ve %51,00 erkek öğrencilerden, %49,00 ise kız öğrencilerden oluştuğu görülmüştür. Ayrıca öğretim üyeleri noktasında tıp fakültelerinde, toplamda 13.035 öğretim üyesinin bulunduğu bunların %48,18’nin Profesör, %20,57’nin Doçent ve %31,25’nin ise Doktora Öğretim Üyesi olduğu, 84 üniversitenin her birine ortalama 155,18 öğretim üyesinin düştüğü görülmüştür. Ayrıca unvana göre ortalama 74,77 Profesör, 31,92 Doçent ve 48,49 Doktora öğretim üyesinin üniversite başına ortalama düştüğü görülmüştür. Profesör başına düşen öğrenci sayısı ortalama 13,64, Doçent başına düşen öğrenci sayısı 31,96 ve Doktora öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 21,04 sayısı olduğu görülmüştür. Program başına düşen öğretim üyesi sayısı 138, 67 ve program başına düşen kayıtlı öğrenci sayısı ise 911,55 olduğu görülmüştür.

Çalışma kapsamında aşağıdaki önerilerin gerçekleştirilmesiyle uygulamaya ve literatüre yarar sonuçlar sağlanacağı öngörülmektedir.

- Tıp fakülteleri nicel açıdan giderek artış göstermektedir. Sağlık Bakanlığının 2023 vizyonu gibi daha kapsamlı ve detaylı hedeflerin belirlenmesi, niceliğin yanında tıp fakültelerinin nitel açıdan da değerlendirilmesi ve ona göre ilerlemelerin sağlanmasının faydalı olacağı öngörülmektedir.
- Sağlık Bakanlığı ve YÖK’ün iş birliği yaparak tıp fakültelerinin nicel ve niteliği ile ilgili göstergeler incelenerek fakülte ve kontejanların belirlenmesinin daha faydalı olacağı öngörülmektedir.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde ve vakıf üniversitelerinde yer alan tıp bölümlerinin de dahil edilerek daha kapsamlı bir çalışmanın yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

- Bu çalışmada tıp fakültelerinin tamamen nicel yönüne odaklanmıştır. Nitel yönünü incelenmesine yönelik çalışmaların yapılmasının da bir gereklilik ve faydalı olacağı öngörülmektedir.

5. KAYNAKÇA

- Coşgun, N. (2013). *Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin motivasyonlarının ve beklentilerinin değerlendirilmesi: Çanakkale on sekiz mart üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarında bir uygulama*. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale.
- Filiz M., ve Karagöz N.(2020). Kamu hastane birliklerinin ülke sağlık politikalarına katkısını belirlemede sağlık personelinin algısı [Sivas ili örneği]. *Cumhuriyet üniversitesi İİBF dergisi*, 21(1), 105-127.
- Filiz, M. (2021). Sağlık yönetimi bölümünün eğitsel ve akademik yapısı. *Usaysad dergisi*, 7(3), 614-624.
- Marinas, C., Iğret, R. S., ve Agoston, S. I. (2014). Students' career motivation – a pilot study”, proceedings of the 8th international management conference. Bucharest, Romania, November, 6, 973- 980.
- OECD.(2022a). Doctors (indicator). doi: 10.1787/4355e1ec-en (Erişim Tarihi:18.05.2022).
- OECD.(2022b). Medical graduates (indicator). doi: 10.1787/ac5bd5d3-en. (Erişim Tarihi:18.05.2022).
- OECD.(2020). (Eurostat.com).. <http://www.coteceurope.eu/Statplanet/StatPlanet.html>.
- OECD.(2021). OECD health statistics 2021 definitions, sources and methods. file:///C:/Users/crea/Downloads/HEALTH_REAC_4_Physicians%20by%20categories.pdf.
- ÖSYM.(2021). Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi. <https://www.osym.gov.tr/TR,19460/2021-yks-yerlestirme-sonuclarina-iliskin-sayisal-bilgiler.html>.
- Resmi Gazete.(2014). Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik, Tarih: 22 Mayıs 2014, Sayı: 29007.
- SAİK (2014). Sağlıkta İnsan Kaynakları 2023 Vizyonu, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Sağlık Bakanlığı.
- YÖK (2021). Yükseköğretim Kurumu. <https://yokatlas.yok.gov.tr>.